

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Hadis Dersi: Sadakanın En Faziletlisi

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Enzu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlahi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

*Meded yā ResūlaLlah, meded yā Sādātī ‘Ashābi ResūliLlah, meded yā Meşāyihinā,
Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-
Hakkani. Meded.*

1- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أفضل الصدقة في رمضان

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi Ramazan ayında verilen sadakadır.”** Sadaka bir sevap bire onunca Ramazan ayında bire yedi yüze kadar çıkıyor. Onun için, yani her zaman sadaka vermek lazım da zekat için Ramazan’ı tahsis etmek çok daha iyi olur insan için.

2- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أفضل الصدقة اللسان، قالوا: وما صدقة اللسان؟ قال: الشفاعة، يفك بها
الأسير، ويحقن بها الدم، ويجرب بها المعروف والإحسان إلى أخيك، وتدفع عنه
الكرهية

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en fazlası dil ile yapılan sadakadır,”** diyor Peygamber sallallahu alaihi wa sallam. Ashab, buna sormuşlar sahabeler, “Dilin sadakası nedir?” diye sorunca Resul Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyurdu ki **“Şefaattir.”** Yani bir başka insan için şefaetçi olman, onu koruman, “ben bunu kefileyim, iyi insandır” diye, yahut onun şahadetidir. O dilin sadakasıdır diyor Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem. Yani insanı kurtarmak, kötü şeylerden, kötü hallerden, kötü bir durumdan kurtarmak, o insanla güzel konuşup da bu insanı affettirmek gibidir. **“Bu sayede bir esir kurtarırısın.”** Esir de kurtarırısın, şey konuşarak. **“Kan dökülmesine engel olursun.”** Yine insana nasihat verip konuşarak o insanın

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

sadakası olur. Daha kötü olur da bazen kan dökülmesine kadar bazen kavgalar olur. Onu engellemek o dilin sadakası olmuş olur. **“Müslüman kardeşine iyilik ve ihsan gelmesine vesile olursun. O ana gelecek bir kötülüğü defedersin,”** diyor Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem. Bu insana karşılık iyilik yapılması ne vesile olursa, bu ihtiyacı var yahut bu yardım ister diye, yahut kötü bir şeyden uzak durmasının karşılığı, o da hepsi sadaka, dilin sadakası bunlar. Yani insanları güzel hallere sokar. Onlarla kötülükler uzak durur.

3- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ تُشْبِعَ كَبِدًا جَائِعًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi aç olan bir canlıyı doyurmandır.”** Aç olan; kimdir aç? İnsan, hayvan her türlü şey, aç olanın şey. Allah Azze ve Celle ve Peygamber Efendimiz sırf insan demiyor. Aç olanı doyurman sadakanın en faziletlisidir. İster insan olsun, ister hayvan olsun, ister şey olsun, O’nu doyurman sadakanın en faziletlisidir. Makbuldür Allah’ın indinde.

4- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ

Sadakanın çok çeşitleri var. Onları Peygamber sallallahu alaihi wa sallam yine izah ediyor. **“Sadakanın en faziletlisi, en hayırlısı”** buyuruyor, **“İki kişinin arasını düzeltmektir.”** Yani bu küs insanların arasını bulmak, onların problemlerini çözmek bu da büyük sadakalardandır.

5- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ حِفْظُ اللِّسَانِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor, **“Sadakanın en faziletlisi, hayırlısı dili muhafaza etmektir.”** Yani insanlara diliyle zulmetmek değil, dilini muhafaza edip hayır söylemektir.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

6- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ جُهْدٌ مِنْ مُقِلٍّ إِلَى فَقِيرٍ فِي السِّرِّ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakaların en faziletlisi, en hayırlısı fakire gizli cebeden ve mal az olanın imkanlarını zorlayarak verdiği sadakadır.”** Yani fakire gizli sadaka vermek o daha faziletlidir. Bir de insan az malı olsa da onun imkanlarını el verdiği kadar sadaka veren o da normal veren insandan daha faziletli olur.

7- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ الْمُنْحَةُ؛ أَنْ يَمْنَحَ أَخَاهُ دِرَاهِمًا، أَوْ ظَهَرَ الدَّابَّةَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi dirhem veya hayvanın sırtına binmeyi ödünç veya hebe olarak vermektir.”** Yani gene bir insanı bir yerden yere götürmek için yol parasını vermek yahut o hayvanı ona vermek gene en faziletli sadakalardan verilir.

8- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ النَّاسِ رَجُلٌ يُعْطِي جُهْدَهُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“İnsanın en faziletlisi gücünü zorlayarak malını veren kimsedir.”** Yani fazla çalışıp o sadakadan veren insanların en iyisidir.

9- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ غِنًى، وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en hayırlısı zenginlik halinde verilendir. İlk önce nafakasını vermek zorunluluklarına başla.”** Malı mülkü zengin

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

insan, o veren insan sadakasını hayırla bulur. Ailesine ilk başta, sonra akrabalarına, sonra yakınlarına başlayarak o sadakayı verir.

10- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

خير الصدقة عن ظهر غنى، واليد العليا خير من اليد السفلى، وابدأ بمن تعول.

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en hayırlısı, en makbulü ihtiyaçtan fazla olanını vermektir. Veren el, alan elden daha hayırlıdır. Sadaka vermeyi ilk önce nafakası üzerine olan aile fertlerine başladı.”**

11- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

خير الصدقة المنيحة، تغدو بأجرٍ، وتروح بأجرٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en hayırlısı, ödünç verilen süt hayvanıdır. Sevapla gider, sevapla gelir.”** Tabi eskiden çoğu insan hayvan beslerdi. Onların değişik değişik usulleri vardı. Ödünç veriyor mesela koyunu, keçi veriyor. “Sende kalsın 1-2 ay. Sütünü sen al, sütünden istifade et.” O da en hayırlı sadakalardan birisidir. Giderken sana sevap yazılır, gelirken yine sevap yazılır o hayvanların.

12- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ليس صدقة أعظم أجراً من ماء

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Susayan kişiye su vermekten daha fazla sevabı olan bir sadaka yoktur.”** En büyük sadaka sudur diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem. Susayan insan için o en faziletli odur.

13- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

ما صدقة أفضل من ذكر الله تعالى

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Hiç bir sadaka Allah’ın zikrenden daha faziletli değildir.”** Allah’a ﷻ zikretmek de sadakadır. Ondan Allah’a ﷻ zikretmek en büyük sadakalardan birisidir.

14- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ما من صدقة أفضل من قول

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Hiçbir sadaka birinin sıkıntısını gidermek için söylenen sözlerden daha faziletlidir değil.”** Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, sıkıntısı olan insan dar durumda olmuş, kimse yardım etmiyor, sözle bile olsa yardım yok. Onu yapıp da kurtarır insan, o büyük bir sadaka işlemiş olur.

Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.

ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.

Ihda’:

Ziyadeten ila şerefi’ n-Nebi, sallaLlahu `aleyhi ve sellem ve ‘Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi ceme’i el Enbiya’i ve l-Mürselin ve Hudema’i şera’ihim ve ila ervahi al E’immeti el erba’a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamı t-Tarikati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdullāh el Faiz el Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sai’ri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi, şerlerin defolması için. Li-Llahi Ta’ala, El-Fatiha.

[(*Tercüme*) Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O’na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şariatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

el-Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdulla el-Fa'iz el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Sıddıkîlerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi, şerlerin defolması için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani
21 Temmuz 2026 / 07 Safer 1448
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul